

FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Függőzve . . . . . 2 frt.
Félévre . . . . . 1 „
Három hónap . . . . . 50 kr.

Szerkeszti és kiadja:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelék).

Halottak napján.

Tegyük félre az örömet, ha mit még meghagyott az élet keserű küzdelme, hagyjuk el napi gondjainkat, fordítsuk el szemünket a világ csillogásától s menjünk ki a temetőbe. Boldog az, a kinek még senkijét sem fedti hant, a kinek még nincs sirdombja, a melyet meg kellene koszoruznia s a mely fölött gyertyácskák világa mellett keserű könyeket kellene hullatnia. Hanem azért menjen ki a temetőbe az is, mert a mai nap a halottak napja s azért vagyunk keresztények, hogy megoszszuk keresztény testvéreink fájdalomát s kivegyük részünket az ő bánatukból is.

Hány szegény sorsüldözött térdel halottak napján olyan fejfához, a mely e világi boldogságának örökre való elvesztését jelképezi. Ott van a nyomoruságban selymőző nő, milyen szívszakgatón zokog férje sírján, mert elvesztette benne azt, a kit legjobban szeretett e világon, azt, a ki egyetlen támasza volt, a kivel oly szívesen osztott meg bűt és örömet, a ki annyi küzdelemmel, de még is csak megmentette őt is, gyermekeit is az éhenhalástól. S nézzék jó emberek, ez a szegény asszony mégis koszorut tud tenni férje sírjára, mégis gyertyácskákat gyújt a szeretett halott lelkiüdvéért. Összekéregette azt a pár garast s egy esztendőn át kuporgatta, megvonva magától, hogy legyen mivel megszentelni halottak napján férje emlékét.

Hány árva zokogja el bánatát a temető népes, de komor csendjében ezen a napon! Hiszen akadtak jó emberek, a kik gondjukat viselik, de mit ér a falat, ha nem az apa nyújtja, mit ér a ruha, ha nem az anya keze varrja, mit ér a vigasztalás, ha a sors úgy parancsolta, hogy az édes szülői szó e földön többé meg ne csendüljön számukra. Hátalatt szívvel gondolnak azért ők a jó emberekre is, hanem azért a jöltevők sem veszik zokon, ha halottak napján az árvák csak elköltözött szülőik szellemével társalognak.

Hány menyasszony térdel ezen a napon választotta sírján, a ki menyinyé varázsolta volna neki ezt a világot s a ki helyett örömelebb dőlt volna ő maga a föld hűvös hantja alá. A kérlelhetlen sors azonban elragadta őt még üdve pirkadó hajnalán s bubánatot borított reá, a fésző bimbóra, a kinek ajka még csak nem is érintette az öröm kelyhét. Elzokogja szive keserűségét, kiönti bánatát, elpanaszolja gyötrelmeit, hiszen halottak napján a halottak meghallgatják az

élőket és megvigasztalják. Igen is megvigasztalják: elmondják a hit jótékony szavával, hogy a sír birodalma megszűnt, hogy a halál hatalmát megtörte az idevezítő, hogy a válás csak ideiglenes s hogy találkozunk, mert feltámadunk.

Ezt suttogja halottak napján a temető, menjünk ki mindnyájan s hallgassuk meg szavát.

Halottak napján.

Vörös-fehér-zöld.

Az országházában pihennek. Alig tartottak egy-két ülést s azokon az üléseken is alig történt egyéb, mint hogy a kormány egy-két interpellációra válaszolt, már is pihennek. A kormány elkésett a javaslatok benyújtásával s így a bizottságok nem készültek el azok megbeszélésével, azért nincs mit tárgyalni. Báró Bánffy Dezső megadta végre a zágrábi botrányban hozzá intézett interpellációkra a választ, de olyan ügyetlenül, hogy szinte botránys volt. Azzal akarta kisebbiteni a zágrábi csöcselék zászlósértési bűnét, hogy azt mondta, hogy az, a mit elégettek, nem is volt magyar zászló, hanem összevarrott vörös-fehér-zöld vászondarab. De meg is feleltek erre a gyerekes válasza az interpellálók, főleg Apponyi s alaposan megmagyarázták a miniszterelnöknek, hogy a magyar nemzet nem is ama 40—50 krajczár ára vászon elpusztítása miatt van felháborodva, hanem az ellenünk irányuló sértési szándék miatt. Mert azt még a leggyerekesebb politikus sem hiszi el báró Bánffynak, hogy azt a tüntetészerű elégetést azért rendezték volna Zágrábban, mert ott a csöcselék valami nagyon lelkesülne a pörkölődő rongy szagáért, hanem igenis azért, hogy kimutassák a magyar államiság, a magyar nemzet, a magyarság iránt való megvetésüket és tettel bizonyítsák be, hogy ők képesek éppen úgy felpörkölni alkalom adtán egész Magyarországot, mint felpörkölték most, mikor a fegyverek pihennek, a magyar államiság jelvényét.

Ennyire jutottunk! Az embernek szinte megáll az esze, hogy ilyesmi a Szent-István koronája alá tartozó országok valamelyikében megtörténhetik. Ha valahol másutt, más nép, idegen nemzet követi el rajtunk ezt a szégyent, bizonyosan kardot rántunk s míg elégtételt nem kapunk, vissza se dugjuk helyére, pedig ebben az esetben az elkövetett bűn még csak meg sem közelíti ezt a Zágrábban megesezt sértést, a hol már századok óta velünk egy államot képező, egy király alatt levő, egy koronához tartozó nép keblében mocskolja be a csöcselék az állam szimbolumát. Hát nincs nekünk kormányunk, a melynek szavát a Kárpátoktól az Adriáig meghallhatnák? Vagy ha van olyasfélénk, a mit kormánynak szokás nevezni, nem tudják azok az emberek, a kik benne ülnek, hogy mi az ő hazafiúi kötelességük? És ha nem tudják, van annyi nembánomság bennünk, hogy ott hagyjuk őket gazdálkodni továbbra is s kitegyük nemzeti érdekeinket annak, hogy a mint most cserben hagyták becsületünket, úgy egy más, közeledő alkalommal el is áruljanak bennünket? Hihetjük-e, hogy ez a kormány meg tudja védeni államiságunkat s még ezt a névleges függetlenségünket is, a melylyel a kiegyezés óta birtunk, az osztrá-

kokkal kötött kiegyezésnek jövő esztendőre bekövetkezendő megújításánál? A kiegyezést 1867-ben Deák Ferencz csinálta meg, ez most jár le; hol van a mostani kormányban egy második Deák Ferencz!? Annak a kormánynak, a mely a magyar államiság jelvényének elégetésében csak három szines rongynak az elégetését látja, nincsen egy tagja is, a kire a nemzetnek szabad volna létérdekeit és alkotmányának megvédését rábízni.

Mikor 1848-ban kibontottuk a nemzetiszínű lobogót, nem volt e hazán fiu, a ki a kalpagját le ne kapta volna előtte s mikor ez a vörös-fehér-zöld zászló veszélyben forgott, még Rózsa Sándor is ott hagyta betyár-mesterségét s kiméltlenül rontott keresztül annak csontjain, a ki e minden igaz magyar előtt szent jelvényt sérteni merte, mert még az a hirhedt rabló is úgy gondolkozott, hogy azt a magyar zászlót golyó megtépheti, kard meghasogathatja, de azt eldönteni, vagy elégetni nem lehet. Ma mindez szabad s maga a magyar kormány meri kimondani, hogy semmiféle sértést sem lát a dologban s mindössze csak annyi büntetést fog kérni a tettesekre a mennyit ki szokás szabni arra, a kinek pipájától „véletlenül“ lángra lobban az ószeres rongyrakása. No hát Isten éltesse ezt a handlékormányt, de ne soká a magyar ügyek élén.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Törvények szentesítés alá terjesztése. A szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására kiküldött orsz. bizottság *Szláry József* főrendiházi elnök elnöklése alatt ülést tartott. A bizottság megvizsgálván a mezőgazdasági termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról, a Közép-Duna egységes szabályozásáról s az ország egyéb jelentősebb folyóvizein első sorban szükséges szabályozási munkálatokról, végre a szarvasmarhatenyésztés országos emelésére szolgáló alapról szóló törvényjavaslatok végleges szövegezését, azokat a két Ház megállapodásaival mindenben megegyezőnek s ennél fogva a nevezett három törvényjavaslatot legfelsőbb szentesítés alá terjeszthetőnek találta.

Uj bárók. A király *Harkányi* Frigyes országgyűlési képviselőnek és öcsésének *Harkányi* Károly nagybirtokosnak a bárói méltóságot adományozta az örökös főrendiházi tagsági joggal. Ezzel be van fejezve a rangemelés sorja.

A néppárt újabb győzelme. Szabadkán a törvényhatósági bizottsági tagok választásánál a néppárt a harmadik körben győzött. A bizottságban öt néppárti tag foglal helyet, a mi jelen-

tékeny eredmény, mert ebben a bizottságban esztendőök óta most foglalnak újból helyet ellenzéki választott tagok.

Miklós Ödön földmivelésügyi államtitkár lemondott. Festetics Andor új földmivelésügyi miniszter s Miklós Ödön államtitkár között már kezdettől fogva folytak a torzsalkodások, de nem ám holmi nagy nemzeti és közgazdasági érdekek miatt, hanem egészen mellérendelt apró okokból. Ez a hivatalos egyenetlenkedés most akként végződött, hogy Miklós Ödön benyújtotta lemondását, de nem feljebbvalójának, a szakminiszternek, hanem a miniszterelnöknek, ki áttette a szakminiszterhez, az pedig elfogadta.

A függetlenségi és 48-as pártkör Szederkényi Nándor elnöke alatt beható tanácskozást folytatott a november hó 6-ára tűzött költségvetési tárgyalás előkészítése felett. Az elnök több pontból álló előterjesztéséhez hozzászóltak: *Holló Lajos, Pázmány Dénes, Molnár Józsiás, Bartók Lajos, Várady Károly, Hévízy, Kovács József* s mások, a kik valamennyien kifejezést adtak ama nézetüknek, hogy a mostani politikai és közgazdasági viszonyok között az ország hangulata azt kívánja, hogy a költségvetést alaposan meg kell vitatni. A további tárgyalást a jövő kedden tartandó értekezletre halasztották.

A sárosmezei nemzeti párt a napokban tartotta meg szervező közgyűlését, melyen kijelentette, hogy törhetlenül ragaszkodik a nemzeti párt általános politikai programjához, majd elfogadta az országos gazdasági kongresszus határozataiban kimondott elveket s elhatározta, hogy csak olyan képviselőt választ, a ki ezeket az elveket is diadalra akarja juttatni.

A francia miniszterium megbukott. Ma-holnap több lesz Franciaországban a bukott miniszter, mint másutt az irnok. De nem is olyan elnéző nép ám a francia, mint mi vagyunk, azok huszonnégy óráig sem tűrnek meg miniszteriumot, a melyik nem szolgálja egészen hiven és tisztán a nemzet ügyét. A mostani miniszterium azért bukott meg, mert nem akarta közé tenni mindazoknak a nagy uraknak a neveit, a kik a francia déli vasutól megvesztegetési czélből pénzeket kaptak. Hát leszavazták. Ribot miniszterelnök mindjárt a leszavazás után beadta lemondását.

Törökország keményen kezdi büntetni ama alattvalóit, a kik a rend felforgatására s a szultán megbuktatására összeesküdtek. Azt írják ugyanis Konstantinápolyból, hogy azokat az ifju törököket, a kiket összeesküvésben való bűnrészesség miatt az orvosi iskolában elfogtak, hadihajón szállították ki a nyílt tengerre, a hol valamennyiöket be is dobták a vízbe. Ez a maga nemében páratlanul álló és épp oly kegyetlen büntetés az ifjutörök-párt bátorságát végeképp megtörte.

Bulgáriában újabban ismét gyűlnek a bajok. Azt beszélnek, hogy Oroszország a végleges kibékülés fejében követeli nem csak Ferdinánd fejedelem lemondását és Boris hercegnek megkereszteltetését, hanem régensség alakítását is, mely Boris herceg kiskorúságának ideje alatt vezetné az ország ügyeit. Boris herceg nevelését egy orosz lelkész vezetné. Ezt már azok a bolgárok is kezdik sokallani, a kik erőnek erejével beakarták hozni az orosz politikát hazájukba.

A szerbek ismét szállíthatnak sertéseket Kőbányára, mert a kormány e héten beszüntette a határozást. Az első szállítmányt már utnak is indították Belgrádból.

MI UJSÁG?

József főherceg kúrája. Kneipp plébános buzgó hive, József főherceg holnap pénteken indul Alesuthról Budapesten át Wörishofenbe, hogy Kneipp-kurát használjon. József főhercegnek most ismét megújult reumatikus baja s emiatt fog hozzá kedvencz gyógy módjához. A legmagyarabb főherceget fia Ágost főherceg és Vécsey főudvarmester kísérik. A főherceg körülbelül egy hónapig időzik Wörishofenben. József Ágost főherceg neje, Augustia főherceggasszony Alesuthon marad kis fiával együtt addig, míg a főhercegek visszatérnek Wörishofenből.

Nemes tanügyi barát. Gróf *Majláth* Gusztáv komáromi plébános az ott működő katolikus tanítók fizetését sajátjából javította s az 50 frtos korpótléket mindegyik számára már ez évtől kezdve kifizetteti. Az új iskola felépítésére 15.000 frtot ajánlott fel s ezzel fényesen nyitotta meg az adakozók névsorát, mert az iskola építésére szükséges összegnek csaknem felét adta ezzel. A nemes tanügyi barát gazdag adományai nagy lelkesedést keltettek városszerte.

Honvéd-zenekar. A honvédelmi miniszter bejelentette a képviselőháznak, hogy a jövő polgári évre meg akarja teremteni a honvéd-zenekart. Hét városban állít fel egyet-egyét: *Budapesten, Kassán, Kolozsvárott, Pozsonyban, Szegeden, Székesfehérvárott és Zagyarában*; mindegyik zenekar 43 emberből fog állani a karnagyon kívül s első felszerelése 4500 forintot, évi fenntartása 6500 forintot igényel. Azonban évente ismétlődő szükségletek, pótdíjak stb. fejében 3600 forintra volna szükség.

A lengyelek gyásznapja. Lengyelország felosztásának századik évfordulóját október hó 26-án ülték meg a Budapesten lakó lengyelek gyászmisével. Az itt élő lengyelek együletük lobogója alatt vonultak a ferenczrendiek templomába, a hová sok magyar is követte őket, osztozva gyászukban. Este gyászestélyt rendeztek.

Hanyag szülők. Még márczius 7-én történt, hogy Alpáron Borsos Mihály földművelő embernek 12 éves Mihály fiát megharapta egy veszett kutya. A fiut utána öt nappal felhozták a Pasteur-intézetbe s megkezdték rajta a védőoltásokat. A fiu édesanyja másnap kijelentette, hogy ő nem hagyja Pesten a fiát s 13-án haza is vitte. Az alpári elöljáróság értesítette a Pasteur-intézet orvosait, hogy a fiun kitört a veszettség s a szerencsétlen óriási kinok között meghalt.

Kalandor gyermekek. Topolyán két iskolás gyermek: *Deutsch Sándor* és *Fritz Sándor* sokat olvastak Robison Crusoe kalandjait s gyermekfejükben az a terv érlelődött meg, hogy azzal a 8 forinttal, melyet Fritz szerzett, Amerikába vitorláznak. A pénzt Fritz anyjának munkaadótól szerezte be. — A kis Robisonok nem valami jól tudhatták a földrajzot, mert amerikai expediciójuk első állomásául *Szegedet* választották. Itt aztán a rendőrség el is csípte a két kalandor gyermeket és — haza tolonczolta, a hol méltán kesereghetnek a rendőri zsarnokság fölött, mely nem engedi, hogy a 12 éves polgárok Amerikába ránduljanak ki.

Elfogott cigányok. A nagy-récei határban a napokban egy rabló cigány-bandára bukkantak a csendőrök. A cigányok Somogy megye több községében garázdálkodtak már s nem egy kamarát kiürítettek. A csendőröknek sikerült közülök hármat elfogni, a kiket aztán megkötözve be is szállítottak Nagy-Récesére, a bíró házához. Itt azonban az egyik kiugrott az ablakon és láncostul megszökött. Ebből a példából látható, hogy a rabnak nem a kezét, hanem a lábát kell megkötözni.

Oláhok és csendőrök harcza. Csikmegyében, Magyarországnak Romániával szomszédos határa szélén, romániai alattvalók megtámadták a magyar határ őrizetére kirendelt csendőröket s véres harcra kényszeríttek. A dolog így történt: *Kádár* magyar csendőr a harc napján másodmagával portyázni ment a dregojászi őrházból. Alig hatoltak be az erdős rengetegbe, a határszél közelében, magyar területen falopáson érték *Dorofej* György romániai alattvalót, a kit a csendőrség egy korábban elkövetett marhalopásból személyesen ismert. A tolvaj a csendőrök megpillantásakor megfutamodott. Át akart szökni a határon levő fakerítésen, de a két csendőr a lábánál visszarántotta. A fűfángos tolvaj engedte, hogy a ruhájánál fogva vezessék s egy őrizetlen pillanatban egyetlen mozdulattal kibújt az öltözetéből úgy, hogy csupán a ruhája maradt a csendőrök kezében. Már-már átvette magát a határszéli kerítésen, a mikor az egyik csendőrnek sikerült a menekülő tolvaj lobogó nagy hajába kapaszkodni és őt a kerítésről újra lerántani. Az oláh toroka szakadtából segítségért kiáltott s nemsokára egész tömeg romániai alattvaló gyűlt oda. Férfiak, asszonyok fegyve-

renesen vonultak ki s két-háromszáz lépésről tüzeltek a csendőrökre. Egymást érték a lövések, melyek alól a csendőrök a fogolylyal együtt fatörzsök mögé húzódtak. Lőni egyiknek sem lehetett, ha csak nem akarta utnak eresztetni a letartóztatott oláhot. A szüntelen fegyverropogásra figyelmessé lett a csendőrségi őrtanya is. *Bokor* csendőr, a ki itt hátramaradt, azonnal odasietett, oly gyorsan, hogy még csak fegyverét sem vette magához. Megütődve látta a fogolylyal elfoglalt két csendőrrel szemben az ordító tömeg közeledését s hogy a támadók egyike éppen őt próbálja ezélba venni a fegyverével. *Bokor* a következő pillanatban *Kádár* csendőr fegyverét elkapta s viszont ezélba vette ellenfelét. A gyergyói erdőség viszhangzott még egyideig a lövések zajától, de a támadás színhelyéről az oszladozó füstfellegek mögött vad futással menekült Románia belseje felé az egész támadó karaván. Az az oláh, a ki *Bokor* csendőrt ezélba vette, véresen, holtan hevert a támadás színhelyén. Egy asszony, a ki a támadókat biztatta, a nyakán kapott sebet, de még életben van. A harc után az elfogott tolvajt megkötözték s az őrházba kísérték, innen pedig feltűzött szuronyok közt utnak indították a gyergyószentmiklósi járás-bíróhoz. A csendőrség a romániai alattvalóktól fenyegető levelet kapott, a melyben a fogoly szabadonbocsátását követelik.

Innen-onnan. *Pécsett* ma reggel *Bak Imre* pénzügy-szemlész szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. — *Kismutnik* krassó-szörénymegyei községben *Murazin Juont* építkezés közben agyonnyomta egy megesuszamlott földhányás. — *Várdomb* tolnamegyei községben *Ján János* földművest elragadták a lovai. A kocsikerekek alá került és szörnyet halt.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalma cégeknek, mint p. o. *Mauthner*nél lehet beszerezni, mert az ilyen világegyetemregeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Az osztrák-magyar birodalom legnagyobb vetőgépgyára.

Évi gyártás 2500 darab vetőgép.

Tagadhatatlan legtökéletesebb vetőgépe a jelenkorban

a „Melichar”-féle,

mely minden talajban, akár sík, akár hegyes, minden tekintetben egyenletesen vet. — Bámulatosan egyszerű!!

Melichar Ferencz

es. és kir. szab. kizárólagos vetőgépgyára
Budapesten, vaczi-körut 78.

Kukklói Pappánek Vincze lapunk mai számában közölt hirdetésére a t. közönség szives figyelmét felhívja.

A kerti föld felásása ősszel. A kert talaja még fokozottabb mérvben megkívánja a jó művelést, mint a szántóföld. Mégis sok gazda ősszel éppen nem törődik a kertje talajával; tavasszal felásza azt úgy ahogy, gereblyéz s aztán veteményez, hisz a konyhai czélokra szükséges zöldségféle stb. úgy is megterem benne. Pedig a kerti növények sikerrel való termelésének alapföltétele a jól megművelt, többször forgatott porhanyó talaj. Ezért ősszel, a kert talaját, midőn abból már mindent felszedtünk, ássuk fel jó mélyen. A kerti földben a különféle férgek és rovarok jóval nagyobb számban tanyáznak, mint a szántóföldön, melyek a felásás folytán felszínre hozva, könnyen elpusztíthatók. Már magában véve azért is, hogy a férgeket kipusztíthatjuk, érdemes a kert talaját ősszel felásni. De más okból is czélszerű ez. A gyomnövények ugyanis rendszerint nagyon elszaporodnak a kert többnyire jó erőben levő laza talajában, melyeknek gyökeres kiirtása csakis a kert felásával eszközölhető. Ezek gyökerestől együtt vagy felszínre kerülnek a felásás folytán és könnyen összegereblyézhetők vagy pedig a megforgatott rögök alá kerülnek s elkorhadva növényi tápanyagokká alakulnak át. A gyomfélék, ha ősszel ki nem szedjük őket a földből, az időjárás keményebbre fordultával is fejlődnek, táplálkoznak s gyökereik szívják a talaj táperezjét a jövő tavasszal ültetendő vetemények rovására. De az őszi felásás következtében a talaj porhanyóbbá, termékenyebbé és könnyebben művelhetővé válik. S a mellett, hogy a kert tavaszi megmunkálását megkönnyítjük, a rovaroktól és gyomnövényektől megtisztított és jól megmunkált talajban a kerti növények korábban fejlődnek, mert a gyomfélék nem fosztják meg a földet a tápanyagoktól s korábban látunk hasznót kerti veteményeinkből. A kert talaját, ha egyéb sürgősebb gazdasági munka hátráltat, tél elején is feláshatjuk, kedvező időjárás mellett. A kerti földnek ősszel való felásása sok előnnyel jár, azért annak elvégzését nem lehet eléggé ajánlani s egy öreg kertész állítása szerint minden ősszel kiirtott gyom helyett egy szál gyökérrel vagy répával többet nevelhetünk.

Mezei egerek elpusztítása. A mezei egerek néha igen nagy károkat okoznak a vetésekben, egyes években, mint például az idén is valóságos csapásnak tekinthetők. Ez évben egyes vidékeken tönkre tették az egész termést. Ha az egerek ily nagy mértékben szaporodtak el, akkor őket csak mérgezés által lehet elpusztítani, a mi azonban veszedelmes eljárás és csak ahoz értő emberek által végezhető. Míg ellenben, ha még nem szaporodtak el túlságosan, a következő

módon lehet őket sikeresen kiirtani: fagyos idők beálltával, mikor a föld már egy-két hüvelyknyire megfagyott, a szántóföldünkön levő egérlyukakat fadarabokkal betömjük; az egerek nem képesek magukat keresztül vájni a fagyott földön s mihamarabb éhen vesznek. Ha dél felé az idő megnyugszik, akkor azt a munkát este felé kell végeznünk. Az igaz, hogy ez a mivelet meglehetősen fáradságos, de ajánlható, mert az eredmény biztos.

A szőlő eltartása. A szőlőfürtöket rendszeren zsinigre kötve felfüggesztik s így tartják el. A hol állandóan évről-évre akarunk szőlőt a téli hónapokra félre tenni, ott nagyon czélszerű a következő berendezés. Az éléskamara padmalyához erősítsünk egymás mellett arasznyi távolságban egymástól vastag távirdadrót a padmaly egész hosszán végig. Ilyen drótot boltban kapni; ezt a drótot kapesokkal könnyen odaerősítjük egyszer s mindenkorra. A szőlőfürtök felfüggesztésére vékonyabb drótból készítünk S alakú darabokat, ezekkel a szőlőfürtöket nagyon gyorsan és jól felakaszthatjuk az erősebb távirdadróra. A tél folyamán azután egyszerűen leemeljük a szőlőfürtöt s az S alakú drótdarabot eltesszük jövőre. Így egyrészt nagyon jól lehet a szőlőt felfüggeszteni, úgy, hogy a fürtök külön-külön esüngenek, nem nyomják és rontják egymást, a mellett gyorsan végezhetünk a munkával. A zsineggel való kötés sokkal hosszadalmasabb és kevésbé jó ennél.

Az új hordók kiforrázása. Hogy teljesen jó eredményt érjünk el, a hordókat leghelyesebb háromszor kiforrázni. Az első forrázaskor a hordókba hektoliterenkint 2—4 deka oltatlan meszet adunk, erre három-négy liter forró vizet öntünk, hektoliterenkint számítva. A víznek a hordóba öntése után az akonát erősen bedugjuk s a hordót 4—5-ször megforgatva jól megrázzuk, azután az egyik fenékre s egy félóra múlva pedig a másik fenékre állítjuk. Ha a hordóban a víz már kihült, akkor azt kieresztjük és kiforrázzuk másodszer. A második forrázáshoz hektoliterenkint 1—2 deka konyhasót és ugyanennyi megtört koriandert adunk. A harmadik forrázást borseprővel eszközöljük, még pedig hektoliterenkint kisebb hordóba 1—2 litert, nagyobb hordóba 2—3 litert adunk; ha bőven rendelkezünk seprővel, úgy még egyszer ennyit is adhatunk. A seprőt a hordóba öntés előtt fel kell melegíteni, de nem annyira, hogy az forrjon, mert akkor a benne levő szesz elpárolog, felmelegítés után a hordóba öntjük s a már említett vízmennyiséget jó forrón a seprőre öntjük, az akonát beütjük s a hordót a már említett módon megforgatjuk. Ha már a víz lehült a hordóban, akkor azt kieresztjük s a hordót még 3—4-szer hideg vízzel kiöblítjük.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító-Szövetkezet Budapesten

ma hazánkban az egyetlen intézet, mely a kölesönösség elvén alapulván, **a legolcsóbb díjak mellett** eszközli a **tűzkárbiztosításokat**, melyeknél a feleknek a **jelentékeny megtakarításon** kívül más **előnyöket** is nyújt.

Az igazgatóság tagjai: **Teleki Géza** gróf elnök, **Csavossy Béla** alelnök, **Andrássy Géza** gróf, **Ahsbahs Leó** lovag, **Dessewffy Aristid**, **Komjáthy Béla**, **Péchy Tamás**, **Rothkugel Arnold** lovag, **Rudnyánszky Béla**, **Szentkirályi Kálmán**, **Sztáray István** gróf, **Szőnyi Zsigmond**, **Teleki Sándor** gróf, vezérigazgató: **Szőnyi Zsigmond**.

A szövetkezet igazolta a hozzáfűzött **várakozásokat**; káresekben a feleknek a legrövidebb idő alatt **megtéríti a tényleges kárt** és előzékeny eljárásával kivívta magának a **közbizalmat**. — **A szalmás eleség és takarmánykészletek biztosítása** is olcsóbban eszközölhető a szövetkezetnél, mint bármely hazai intézetnél. **Csakis a tiszta díjat és a kincstári bélyeget számítja** minden másnemű illeték kizárásával. — Felvilágosításokat szívesen ad az igazgatóság Budapesten és az egyes községekben létesített ügynökségek.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Magyar ember élheteretlensége.

Ha most, mikor tele vagyunk az alacsony gabonaárak miatt való panaszokkal, bejárom a szép magyar vidékeket, önkéntelenül eszembe jut a magyar ember élheteretlensége. Mert hisz igaz, hogy a tőzsde, meg a rossz politika megcsinálta az alacsony gabonaárakat, de hát hol van az megírva, hogy mi okvetlenül buzát termeljünk, azért, hogy a németnek meg a francziának potom-áron adjuk oda? Ússe meg a kő a gabonát! ha olyan ócsón adják, termelje az orosz és román, aki ígyis meg tud élni mellette. Nekünk nincs azért okunk kétségbeesni, míg egy talpalatnyi földet is magunkénak mondunk ebből az Istentől megáldott magyar hazából. Mert megterem nálunk csaknem minden amiből szépen lehet pénzélni. Csak a kerti növényekre kell néznünk. Ott van p. o. a torma. Ki ne tudná, hogy a debreczeni tormának világszerte híre van. Nem sok tudományyal jár a torma-termelés, hanem az a nálunk termő torma előnye, hogy másutt nem kapja meg azt az édes kellemes ízt, amit nálunk; azért becsüli a külföld legtöbbré a magyar tormát.

Eppen így állunk a hagymával is, hogy a paradicsomot ne említsem, ami éppen úgy megterem nálunk, mint őshazájában és biztos piacza is van neki. Az ugorkánkra pedig éppen büszkék lehetünk, nem is kell rajta törni a fejünket, hogy adjuk el a meglevő termést, érte jönnek a londoni meg a berlini kereskedők maguktól is Kecskemét s Nagykőrös piaczaira s vaggonszámra kapkodják el. Magyarország egyes vidékeiből valóságos zöldséges és gyümölcsös kerteket lehetne csinálni, ezeket pedig ötszörteztiszte jobban megfizetik a gabonánál.

Hát még gyümölcsünk milyen van! Egyes vidékeken kis gazdák kertjében olyan zamatos, gyönyörű gyümölcsöt lehet találni, a mi a király asztalán is bátran helyet foglalhatna. Hanem ezzel a legtöbb magyar gazda úgy van, hogy ha terem jó, ha nem terem, az sem baj, gyümölcs nélkül meg lehet élni. Meg ám, de ára is van annak a gyümölcsnek, még pedig jó ára, mert ismerünk olyan gazdát, aki egy gyümölcsfa termése után 5—10 frtot, sőt ennek kétszeresét is beveszi. S ha csak minden gazda annyit tenne, hogy a kertjében 10—20 drb. gyümölcsfát ültetne el, évek mulva több jövedelmet látna belőle, mint egy telek alja föld után, a melyen csupa gabonafélét termel.

De ott van más oldalról a selyemtenyésztés is. Nálunk a legtöbb vidéken ugyszólván minden kisgazdának van egy-két eperfája, de ugyan kevésnek jut eszébe, hogy azokat az eperfaleveleket fel lehetne váltani csengő pénzre is, ha selyemhernyóval etetné fel. A selyemhernyó petéit ingyen lehet kapni, a tápláléka is Isten nevében van, a gondozását pedig könnyen elvégezheti egy-két iskolás gyermek szabad idejében. Ilyenformán minden nagyobb munka nélkül, észrevétlenül juthat a gazda a gubók után 20—30 forinthez, amiért már télire hizót állíthat be az istállójába. Még jobban lehet a szabad időt értékesíteni a méhtenyésztéssel.

Az akácza, a mit Ázsiából hoztunk magunkkal, nem csak azért áldott növény, mert szekérrudat, meg ösztökét lehet faragni belőle; hanem a virága

is pénzt ér, mert bőségesen tartalmazza a jó, méznek való anyagot; azért hívják „mézelőnek“. A kerti és a réti virágok legnagyobb része szintén gazdag mézben, úgy lehet azokat elképzelni, hogy minden virágba finom aranypor van hintve, szabad jussa van hozzá mindenkinek: az-é, a ki ki tudja használni. Mit is magyarázam, úgy is tudják, hogy a természet ezen szabad kincsét a méh gyűjti össze, nagy pénzt érő méz alakjában. Csakhogy a méhvel bibelődni kell, kiismerni a kényes természetét, eltanulni sok minden apró fogás csinját-binját: ezt pedig a magyar ember természete nem veszi be. Rá sem néz holmi apróbb fajta állatokra, ha már állattenyésztésről van szó, akkor mindjárt ló vagy marha kellene neki. Hohó! Alljunk meg csak.

Eszembe jut egy híres hadvezér esete, aki azzal nyert meg egy esatát, hogy a katonáinak meleg kapuzát s jó csizmát tudott adni. Mert hát szigorú tél ideje lévén, hiába volt a híres taktika, csizma nélkül nem lehetett verekedni. Ilyen kicsinyiségeken fordult meg egy háboru sorsa. Ilyen latszólagos kicsinyiségeken fordul meg a gazda sorsa is.

Ha mindazt, amit a természet önként kínál neki, ügyes kezekkel kitudná használni, fele baja sem volna. És az Isten adott is a magyar embernek elég ész és értelmet ahhoz, hogy amihez hozzá fog, annak mestere legyen. Csak próbálni, meg akarni kell!

A dohány szárításáról.

A dohánytermelésnek egyik legnehezebb és sok gyakorlatot megfigyelmet megkövetelő része a dohányszárítás és a szárított dohány további kezelése. Hiába van még oly nagy termésünk, ha azt kellőképen nem kezeljük és ezáltal minőségileg nem javítjuk, akkor az megfelelő hasznot soha sem fog hajtani. A dohánytermelőnek azon kell lennie, hogy minél értékesebb anyagot szolgáltatson be a dohánybevaltó hivatalnak, melyért azután jól megfizetik, de ezt csak az okszerű szárítás által lehet elérni. A dohányszárítás okszerű keresztülvitelére első sorban szárítópajtákra van szükségünk, mely okból egy szakértő nyomán alábbiakban egy jól berendezett szárítópajta leírását adjuk olvasóinknak:

A szárítópajta arra szolgál, hogy a friss dohány bennük okszerűen kiszárittassék, vagyis, hogy a dohánylevelek a nap, a szél, nedvesség, és fagy ellen megóva, jól berendezett szárító helyiségekben oly módon képeztesse ki, hogy azok a különböző gyártási célokra megfelelőleg. Hogy azonban a zöld és nedvdus nyers dohánylevelek a pajtában veszély nélkül száríthatók legyenek, megfelelő számú szelelők alkalmazása által arról kell gondoskodni, hogy a nyers dohányból a száradás következtében elillanó nedvesség, nedves párák a pajtából kijöhessenek. szép időben a száradást elősegítő száraz levegő behatolhasson s a pajta, a penészedést és rothadást előidéző nedves, esős, ködös időben jól elzárható legyen.

Megfelelő számú, jól és gyorsan elzárható szelelők azonban csakis deszka oldalú szárító pajtáknál alkalmazhatók, a mennyiben ezek deszkaoldala úgy rendezhető be, hogy minden második deszka-lap szelelő gyanánt használható s a két-két oszlop között levő oldalrészben alkalmazott szelelők egy közös emeltyűvel is elláthatók, miáltal az érhető el, hogy szükség esetén a pajta összes szelelői pár perc alatt kinyithatók vagy becsukhatók.

Vertfalu pajtánál soha sem lehet annyi, oly gyorsan nyitható és csukható szelelőt oly kevés költséggel alkalmazni, mint a deszkaoldalunál; ott legfeljebb ablakokkal lehet a szelelőket helyettesíteni, avagy minden 2. 3. vagy 4. téglá helyét üresen kell hagyni s ezek betömése és kinyitása órákat is vehet igénybe, miáltal a száradó félben levő anyag, nagy szelek, avagy esős, ködös időkben, nagyon sokat veszít minőség és beltartalom tekintetében.

A deszkaoldalu szárítópajták, hogy a követelményeknek megfelelőek legyenek, nem úgy készítendők, mint a hogy azt a legtöbb kis termelő készíti, t. i. ugynevezett papirdeszkaival (vékony deszka), hanem kő vagy vályog (sár-tégla) oszlopok közé jó vastag deszkák akként alkalmazandók vízintes irányban, hogy minden második deszka szelelő gyanánt nyitható legyen, azután pedig, minthogy a deszkák beszáradásnak vannak alávetve, ott, hol két-két deszka összeér, belülről belécezendők.

Hogy a pajtában elhelyezett dohányanyag a nedves, ködös időjárás kártékony behatásától minden tekintetben megvédhető legyen: legezészerűbb, ha a pajta belseje úgy rendeztetik be, hogy a deszka- oldalak mellett körös-körül legalább is 50 cm. széles szabad tér hagyatik. Ezáltal a deszka- oldalak belülről könnyen hozzáférhetőkké válnak, melyek a nedves, ködös időben aztán kukoriczakóró, zsupszalma, stb.-vel jól becsinálhatók.

Az így berendezett pajtáiban szárított dohány minőségileg javul s behozza azt a költséget, mibe felállításuk kerül; ellenben a rosszul épített pajtáiban a dohány száradása is rosszul történik, a mi azután sok hiányos dohányt eredményez, a mi természetesen a termelő jövedelmét is nagyon csökkenti.

Őszi teendők a kertben.

A kertész arra van utalva, hogy aránylag csekély területről minél több, minél szebb terményt termeljen. Ezért tehát nemcsak minden segítő eszközt fel kell használnia ezéjja elérésére, hanem egyúttal a kínálkozó alkalmat is meg kell ragadnia, a midőn talaja termékenységét előmozdítani módjában van. Erre az ősz nagyon megfelelő időszak.

Mindaddig, míg valamely vetemény foglalja el a helyet, addig a talaj tápanyagát gyarapítani vagy pótolni nem igen lehet, de annál megfelelőbb azon idő, midőn a talajról a termény lekerült; azért, mihelyt a kertben valamely darabról a termést elvittük, legelső dolgunk az legyen, hogy azt lehető-

leg jól megtrágyázzuk, mely eljárás már azért is czélszerű, mert ekként trágyázási munkánk nem torlódik össze.

A trágyakihordással magával azonban még mindig nem végzünk teljes munkát, sőt akárhány esetben, ha a kihordott trágya a napsugarak és a levegő szárító hatásának huzamosan kitéve marad, még kárt is okozunk önmagunknak az által, hogy a trágya hatásosságát gyengítjük. Hogy ezt elkerüljük, legjobb ha azt mihamarább a földbe ássuk.

Az őszi munkák legfontosabbika a kertben a talaj felásása. Egy jól kezelt kertben nem szabad a télre oly darabocskának maradnia, mely fel nem lett volna ásva. Különösen nagy hasznu munka ez ott, a hol a talaj csak kissé is agyagos és kötött; ilyen helyen a téli nedvesség és fagy valóságos csudát művel. A felásott talaj a téli nedvességet magába veszi, mi által a növényzet számára a legszükségesebb életfeltételt biztosítottuk. Továbbá az egyes rögök átfagynak s így felengedésük alkalmával olyképp porladnak el, mint a hogy azt semmi nemű eszközzel oly apróra megművelni nem lehetne. A nagyobb rögdarabok is hamuként omlanak szét. Végül pedig számtalan féregnek az álczája, mely a földben szokott telelni, az ásózás által fölül kerülven, a keményebb hidegek és erős fagyok által annyira elpusztíttatnak, hogy tavaszra kelve alig marad itt-ott hirmondónak is belőle.

A mi magát a munka kivitelét illeti, arra legyünk különös ügyelettel, hogy az a lehető mélyen történjék, vagyis hogy az ásó mindig nyakig hatoljon a földbe és pedig soha rézsut, hanem lehetőleg függélyes irányban. Továbbá minél hantossabban és rögzesebben marad a fölület, annál inkább felel meg az a czélnak. Azért az őszi ásásnál sohase zuzzuk szét a rögöket, sőt ne is aprítsuk azokat; még kevésbé volna czélszerű a fölületet bármi módon is elegyengetni vagy meggerblyézni.

Egy további őszi munka a kertben az, hogy mindenféle gyom- és gazfélét összegyűjtjük és a kertből vagy eltávolítjuk, vagy ha kertünk egyik sarkában keveréktrágyának akarnók felhasználni, úgy ott rakásra hordjuk.

A gaznak ilyenemű felhasználásánál körültekintők és óvatosak legyünk, nehogy több bajt okozzunk vele, mintsem hasznot. Az ily gazfélék telve vannak ilyenkor már érett magvakkal s ezen magvak nem egyhamar szokták csirakéességüket elveszteni. Nehogy tehát általuk a kertnek elgyomosodását mozdítsuk elő, tanácsos, ha a halomra rakott gaz és gyomok közé oltatlan meszet keverünk s azt erősen megöntözzük, miáltal nemcsak a korhadást siettetjük, hanem előljük egyúttal a gyommagvakban a csirakéességet is és így elejét vesszük az elgyomosodás veszélyének.

MULATTATÓ.

Halottak napján.

(Szülőim sirja felett.)

Irta: *Lithvay Viktória.*

MINDEN siron mécsvilág ég
Minden fejfán koszoru,
S a halottak néma háza
Annyi virág, fény daczára,
Mégis olyan szomoru!

A kinek csak van halottja,
Gyászba, búba jó ide,
Hogy jelét a kegyeletnek
A nem muló szeretetnek
Néma sirjára tegye.

Én is jöttem feldiszitni
Csendes nyugvó helyetek;
Koszoruzom a fejfátok
S könyeimtől a virágok
Gyöngyharmatban fürdenek!

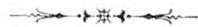
És e könyek tolmácsolják
Az én fájó érzelmem,
Minden cseppje azt ragyogja,
Hogy töletek elszakadva
Örök gyász az életem!

Én is eljöttem hozzátok
E szomoru ünnepen,
S kegyeletem szent adóját,
Zöld levél közt fehér rózsát
Sirotokra leteszem!

S a mig lassu pislogással
Üdvötökért ég a mécs.
Szomorufűz ága rezdül
S lelkemet egy sejtelemtül
Megszállja a rettegés.

Hogy nem lesz, ha egykor én is
Nyugszom már a föld alatt,
A ki rátok emlékezzen,
Sirotokra könyet ejtsen,
Örökölvén gyászomat!

Hogy nem lesz, ki koszorut hoz
Minden szentek napjakor,
Jelül a kegyeletnek,
Ha engem is eltemetnek
Majd egy sirba valahol!

Két temetés.

— Képpel. —

Nagy ur volt, hat pap jelent meg a végtisztes-ségén, négy lovas gyászkocsin vitték ki a temetőbe s kikisérte a város minden előkelő embere. A sir felett díszbe öltözött nagy szónok mond bucsuztatót, elhangzanak a szavak, elhangzik az utolsó göröngy koppanása is az érzekoporsón s a gyászgyülekezet kocsijához, hintájához rohan, két napig még beszél a szép temetésről s azután elfelejti a gyászt, el a... halottat. Mennnyire más a temetése annak a kis babának, a ki ott fekszik apja lábai előtt a kis összerótt koporsóban. Nem hozta azt gyászmenet, csak a kis nővér fagyoskodott ki a targoncza mellett, a melyen az apa maga toltta ki kedves halottját örök nyugalma helyére. Nincs itt más bucsuztató az apa meredt tekinteténél, a melylyel életre szeretné kelteni azt az örökre elszunyadt angyalt, a ki annyira hozzánőtt volt a szívéhez, hogy szíve felét bocsájtja le abba a kis sirba, abban az arasznál alig nagyobb koporsóban. Nem hangzik itt gyászdal, csak áhítatos ima járja át a szegény munkás egész lényét, mikor remegő kézzel szórja a földet a sirba. Itt is elhangzik az utolsó rög koppanása s haza támo lyog a fájdalom rabja, hogy otthon elsirhassa panaszát. Amott büszke emlékkő fogja jelezni a halott nyughelyét, emitt fejfára se jutott. Világ sora, hogy különbség legyen a földön, de az Isten előtt, nincs különbség, ő előtte egyforma a márványköves sirbolt s a fejfátlan kis domb.

Halottak estéjén.

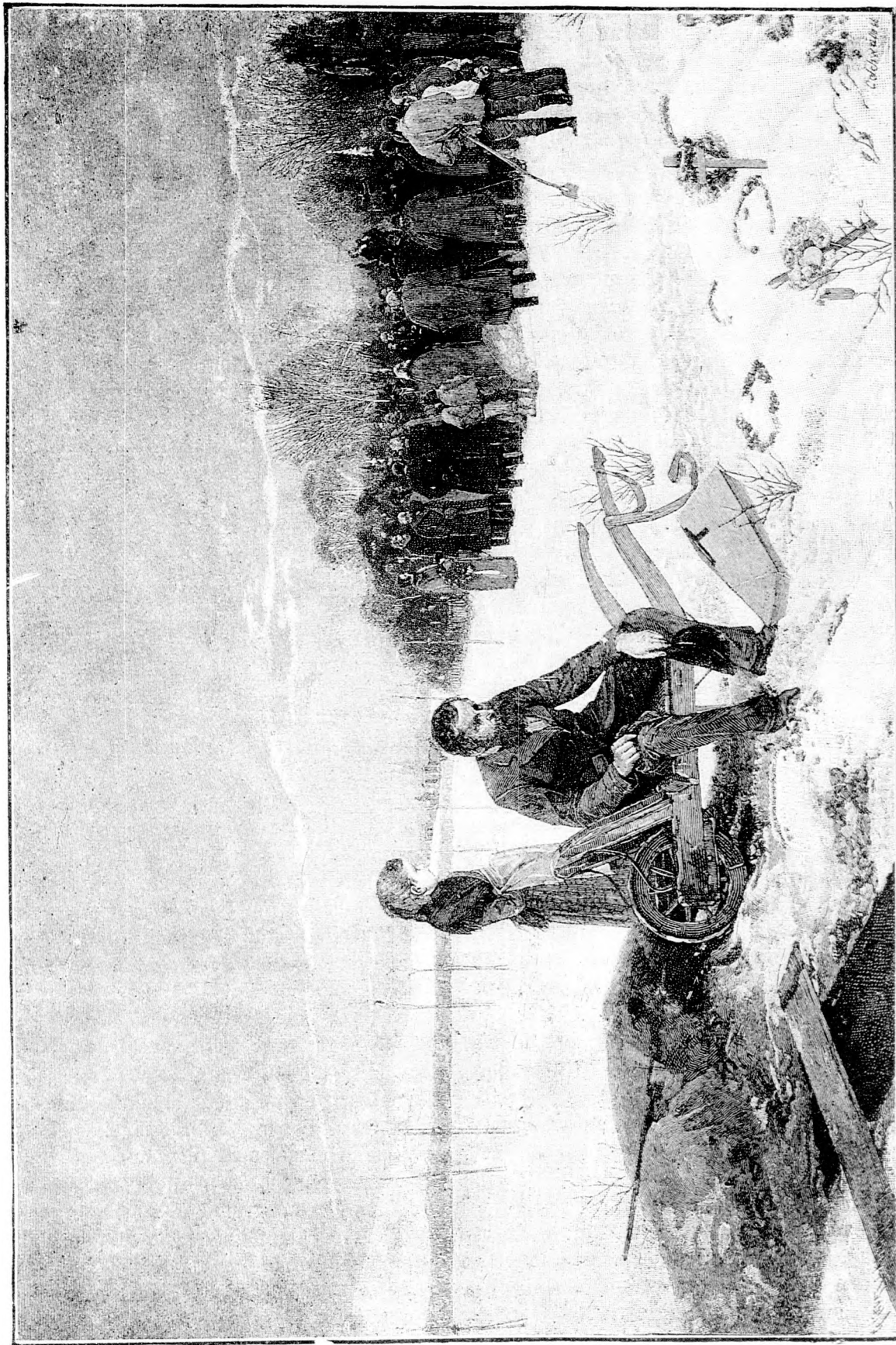
Halottak estéjén történt...

A kis városban alig maradt valaki, még a lábadozó beteg is kiballagott a temetőbe, ahol ezer gyertya, mécs és lámpa szórt világosságot a sirkövek és egyszerű fakereszttek sokszinű, illatozó koszorúira.

Mindenki sietett leróni a kegyeletos megemlékezés adóját elhunyt kedvesei iránt. Itt egy özvegy térdel a díszes sirbolt előtt, korán elköltözött férjét siratja,

denkinek van itt valakije; szülője, gyermeke, rokona, jó barátja vagy jó ismerőse.

Már a processzió is itt van. A temető közepén

Halottak estéjén.

ott egy férfi imádkozik a szomorú fűzfák alatt domboru hant szélén. Ifju felesége fekszik odalent. Távolabb egész családok állják körül a sirdombokat; min-

álló kőkereszt körül csoportosulnak, imádkoznak, szomorú vontatottsággal énekelnek s aztán indulnak hazafelé. A gyertyák egymásután égnek le s las-

sankint újra üres és sötét lesz a temető környéke. Csak itt-ott pislog még egy-egy mécs, mint valami égről hullott csillag.

A városka egyik leggazdagabb birtokosa is felvette már kalapját, felhuzta a köpönyege bársonygallérját s még egy keresztet vetve magára, kifelé indult az enyészet elhagyatott tanyájáról. A temetőkapu előtt a hintaja várta már. Majdnem oda ért már, mikor egy kissé távolabb egy pusztasírra esett tekintete, melyet egyetlen gyertyácska világított meg. A sír előtt egy ákáczfához támaszkodva tíz-tizenkét évesnek látszó fiu állott nagy, kék zsebkendőjével törülgetve arcáról a patakúdra omló könyeket. Bárdos Zsigmond, a gazdag uraság, szánakozó pillantással nézett a gyermekre s feléje irányozá lépteit. Már egészen mellette állott s a fiu még sem vette észre, annyira el volt merülve nagy fájdalmába. Mikor végre reá pillantott, hirtelen letörülte könnyeit s bus hangon köszönt az idegennek, akit igen jól ismert, mert a kis városkában mindenki ismerte a jószívűségéről híres urat.

— Miért nem mégy még haza, fiam? — kérdezte nyájasan a birtokos. Hiszen már üres a temető!

— Megyek már, nagyságos ur! megyek, bár olyan jól esik itt lenni! — válaszolt a fiu.

— És nem félsz itt magadban, az éj sötétségében gyermekem?

— Mitől félnék? — viszonzá a fiu. — Talán az édes jó anyámtól, aki itt nyugszik? Bárcsak felkelhetne a sírjából! Jobban félek én haza menni, mint itt maradni.

— Miért? talán otthon rosszul bánnak veled?

— Nem illik bizony édesapámra panaszkodnom, de hát ha meg kell vallanom, nem tagadom, hogy amióta az édes anyám itt van, jobb volna nekem is itt lennem mellette. Az édesapám nem rossz ember, nem is igen bánt, hanem a mostoha anyám nem tud jó szemmel nézni rám. Az apámnak sem engedte meg, hogy kijöjjön ide a temetőbe. Mindig üt-vert, nézzen ide a nagyságos ur a szemem fölé, erre a kék daganatra, ezt is ő tette, mert keveset kerestem, pedig eleget dolgozom.

— Mit! te már dolgozol? — kérdé meglepetve és résztvevően Bárdos Zsigmond ur. — Ugyan mit dolgozol?

— Mindent, a mi a kőműves-munkánál előfordul. Téglát hordok, maltert csinállok, köveket emelek...

— És szereted ezt a mesterséget?

— Hát ha már ennyit elpanaszoltam a nagyságos urnak, azt is elmondhatom, hogy nem nagyon szeretem. Jobban szerettem volna tanulni. Hej! ha szegény jó anyámnak nem kellett volna ilyen hamar meghalni, tanultam volna is. Éppen az első deák iskolát végeztem, mikor tavaly nyáron ez a szomorú eset történt.

— Akkor te ismered az én fiamat is?

— Együtt jártunk tavaly az iskolába. Az Isten

áldja meg az urfit, sokszor kíségetett papírral, tollal, még könyvvel is!

A jószívű uraság elhallgatott egy darabig, mintha valamin gondolkozott volna, aztán odaszólt a fiúnak:

— Ül fel a hintómra, gyermekem, majd hazaviszlek s otthon mond meg az édes apádnak, hogy holnap reggel veled együtt jöjjön el hozzám. Tudod, hogy hol lakom?

— Igen, nagyságos uram!

És a szegény árva felült kopottas ruhájában a nagyságos ur mellé a fényes hintóra s alig győzött annak kérdéseire felelni. Sírva panaszkolt el, hogy most is verés vár rá, mert a heti keresetéből azt a keresztre tűzött hitvány télizöld koszorút s azt az egy szál gyertyát vette és mert ki mert menni a mostohája tilalma ellenére is a jó anyja sírjához.

Bárdos Zsigmond ur folyton vigasztalta:

— Ne sírj jó gyermek, ne sírj! Jóságodért majd megsegít a jó Isten. Nem hagyja el az árvákat, a kik elhunyt szüleikről ugy megemlékeznek.

Végre odaért a hintó a kis alacsony ház elé, ahol a fiu megköszönve a nagy jószágot s illedelmesen köszönve, elvált az uraságtól.

Másnap már jókor reggel bekopogtatott a nagyságos ur ajtaján Oroszi József a Gyuri fiával, a kiből a temetőbe látott árvára ismerhetünk.

A nagy ur szíves szavakkal fogadta szegény kinnézésű vendégeit, leültette őket a selyemkanapéra s aztán így szólott:

— Hivattam magát Oroszi József uram, mert tudtomra esett, hogy a fiát, a ki a legjobb tanuló volt az iskolában, kifogta a tanulásból és mesterségre adta.

— Igaz, nagyságos uram, de hát magamfajta szegény munkás embernek nem telik a drága taníttatásra.

— Az nem baj, barátom, nekem megtetszett a fiu s a többitől majd gondoskodom. Itt marad majd a fiam mellett. Azt ugy sem áldotta meg az Isten olyan kitűnő tehetséggel, majd segít neki a tanulásban a maga fia.

Nagyon megörült Oroszi József ennek, mert alapjában jó lelke volt, de hirtelen eszébe jutott, hogy mit szól majd a házsártos felesége, ha megtudja, hogy Gyuri gyerek nem hordhat haza minden szombaton egy pár keservesen keresett forintot. S ezen aztán el is busult nagyon.

Az uraság is észrevette s nagyon csodálkozott rajta, hogy miért nem örül a szegény ember ennek a szerencsének. Meg is kérdezte tőle s az megemelve magát, el is mondta a baját.

— No! ha csak ez a bajod szegény gyámoltalan ember, a ki annyira félsz egy asszonytól, ezen könnyen segíthetünk. Gondom lesz rá, hogy az ispánom minden héten átadjon a feleségednek annyit, a mennyit a fiad keresett. Hanem azt a jó tanácsot adom még rádásul, hogy felfordul az a ház, a hol az asszony hordja a gazda süvegét!

Mintha kieserélték volna a jó embert, annyira hatott rá a jó tanács. Egészen másképp lett minden, mint eddig. Az asszony eleinte pörölt, lármázott, de aztán lassan-lassan jobbnak látta a hallgatást, mert Oroszi uram nem vette tréfára a dolgot.

A Gyári fiából meg idővel nótárius lett a városkában s még most is minden halottak estéjén ott imádkozik az édes anyja díszes sirjánál, hálát adva a jó Istennek, a miért az édes anyja közbenjárását meghallgatta s jóra fordította baját.

Azóta a jó uraság is idekerült már, ebbe a csendes országba. Az ő sirját is fel-fel keresi s igaz hálával eltelve imádkozik az örök boldogságáért.

Lajos Lácsi.

—***—

A rózsza tövise.

Írta: Morvay Károly.

Majdnem a város végén, a három-utca sarkán volt az öreg Mari néni lakása. Ki-ki nézett az utcára a kis ajtón, mintha most is látnám. Végre megunva az ácsorgást, bement, leült a gyalogszékre s őrizte a mostoha lánya ételét, hogy ki ne nyalja-falja a czicza.

— Alighanem, — motyogott magában — Sánta Ferkóval sese-susogja el a drága időt.

El hangosan ejtett szavára lépett be a leány a szobaküszöbre e szóval:

— Édes, csak ne zsémbeljen, mindent eladtam.

— Már hogyne bosszankodnám, elhült az étel egészen.

— Jó nekem így is — és letelepedett a padkára s jóízűn kanalazni kezdett az elébe tolt bögréből.

Szép volt a lány, a ki ránézett nem hagyta egy tekintetre. Itt e városban nőtt fel, tisztességes iparos volt az édes apja, míg örökre itt nem hagyta.

Sárga fejkendő ölelte körül rózsás arcát, fedte el barna haját s még se bírta beszédes, ragyogó szemét halaványnyá tenni; úgy égett az, akár a gyémánt. Piros ajkát ha szóra nyitotta, szinte nevetett az a kis gödör is, a mi ilyenkor támadt az arcán, már csak azért is köszönt neki az ember, hogy lássa.

Mari néni, a mostoha, belekötött a hallgató leányba:

— Azt se kérde, hol jártam a mai szent nap?

— Miért kérdejem? Nem tartozik édes nekem számadással.

— Csak úgy kíváncsiságból is kérdezhettek volna, hej, de másutt kóringyál az eszed, ugy-e? Tudom én, a mit tudok, de tettem is róla. Elszegőd-tettek egy idős emberhez.

* * *

Másnap Mari néni ki is tuszkolta a lakásról Rózsikát, a szájába adta, hogy melyik szám alatt, melyik utcán keresse az urat. A leány lassan bandukolt, olyanformán, mint a ki nem kedvére való

dologhoz kezd. Bár csak ez egyszer ne engedett volna a mostoha anyjának.

Felbontogatott ládák között türelmetlenül várt a lányra Hány Pál. Rózszi végre benyitotta a kis ajtót, tétova tekintgetve.

— Te vagy, a kit Édesné hozzám ígért?

— Igen is, — válaszolt Rózsácska, jó reggelt kívánt az uraságnak.

— Hozott Isten! Járt-e arra eső, a hol te termettél Csepp Rózsa, — kötekedett vele a várakozás miatt haragos ur.

— Lehet, — vágott vissza durczásan a lány — hogy esufságból kereszteltek így, de rózsza leszek én annak, a kinek . . .

— Üm! hát neked is van kid?

De rögtön szava veszett, a mint a leánynyal szembe került. Mosolyogva lépett hozzá, keztenyujtva szólt:

— Szent a béke, lássunk a dologhoz!

Hány Pálnak nem lehetett panasza, alkonyatra rendbe volt a lakása.

Nap-nap után jobban megkedvelte, jól is bánt vele, esakhogy a szájából nem etette.

Első találkozásra tüzet fogott a Hány Pál szive; későn jött rá, hogy nem ő az igazi, a kire a leány gondol.

Eleinte jóízűn nevetett Rózszi a szerelmes szavaknak, tetszett neki, hogy bomlott utánna az ur.

— Csókolj meg — lehajolt hozzá kérőn Hány.

— Megtudja a pap válaszolt rá a lány.

— Az se lesz hiba; elibe állunk, ha szeretsz!

— Hát örökre akarna a tekintetes ur? — kérdi Rózsácska, ijedve tekintve fel rá.

— Hát csak nem gondolod máskép, te csepp?

A leánynak meg volt már a maga Sánta Ferkéje, hát vonogatta magát.

Hány Pál el is eresztette, a hogy a hónapja letelt. Azt hitte, segít a baján vele, de üres lett a világ neki Rózszi nélkül. Egész betege lett a lánynak.

Az időben kelt a szívéből szájára ez a nóta:

Ne is sejtse a rossz világ.

Hajlott rám egy rózsza virág;

Szívembe tört a tövise,

Maradjon is itt — örökre!

Ott is maradt . . .

* * *

Egy kemény téli napon felpántlikázott legény kopogtatott a Hány Pál lakásán, a Sánta Ferencz hivogatója. Násznagynak hívták a Rózszi, az ő rózsája lakodalmára.

Megjött az öregnek e naptól a kedve. Ki gyaníhatta, hogy mi motoszkál a fejében.

A lakzi alatt röpült a bankó a kitett czintányérra, a czigányokra ő kiáltott legtöbbet:

— Huzd, sohse halunk meg!

Rózsit odavonta szorosán magához, az szegény vergődött az erős férfi karja közt, mint a fióka galamb.

Háry Pál tánczközbe rá-rá nézett bánatosan, mint a ki egész szerelmes lelkével néz, egyszer csak oda ért az ajka a Rózsi bimbó szájához; látta az egész násznép.

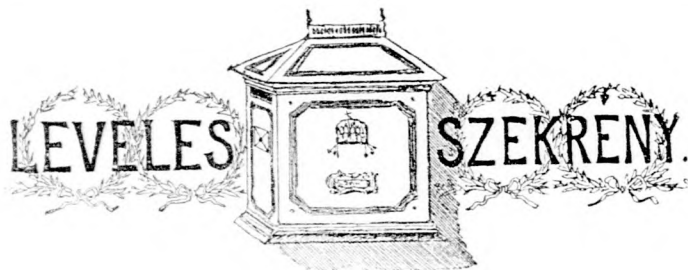
Ferke is meglátta, hogyné? Fel is ugrott, mint a ki parázsra lép, de késő volt.

A rablott esők után Háry villámgyorsan nyult a csipkés kendővel fedett külső zsebhez, lehajolt odasugni utoljára: „szeretlek, érted is halok meg!”

E szava után szétnézett a lakadalmi nép közt, kiegyenesedett, a pisztoly esővét vakszemére lopta, megvonta a ravaszt és holtan omlott a menyasszony, az ő beteg szíve királynéja, karjai közé.

Azóta, hogy eltemették, hervad a Rózsi, az ura se félti, szerencsétlen mind a kettő.

Igy beszélte el nekem a vendéglős, nem tettem hozzá semmit. De annyira meghatott, hogy most rá se mertem nézni a Sánta Ferencz eszmadia mester ablakára. Szegény Rózsi!

Lithvay V. urnőnek. Gratulálunk mai költeményéhez. Szívbeli jövő szó szívhez szól még a papírról is. Meg vagyunk róla győződve, hogy olvasóinkat a költeményből előtörő igaz fájdalom éppen úgy meg fogja hatni, mint meghatott bennünket. Köszönet.

Cs. J. urnak, *N.-Rése*. Köszönjük a küldeményt, nyomban feldolgoztuk. A mai lapunkban már olvashatja. Azt a javasasszonyféle dolgot azonban nem közöljük, mert azt ma már senki sem hiszi el. Ezek a babona históriák csak arra jók, hogy a kuruzslók és banyák ládafiókját gazdagítsák és tömjék pénzzel. Tessék elhinni, hogy soha boszorkányok nem voltak és nem is lesznek.

G. A. urnak. Tanácsunk az, hogy mitől se féljen, hiszen helyreütötte hibáját. Az ijesztgetésekre rá se hederítsen, csak az szokott ijeszteni, a ki maga is fél. Régi közmondás, hogy az az eb, a melyik csahol, nem harap. A mi pedig annak a hivatalos személyiségnek a fecsegését illeti, abban mi nem hiszünk s ön se higgyen. Jól tudja az az ur, hogy a hivatalával játszik, ha hivatalos titkot árul el, azért nem igen fog az diskurálni olyan dolgokról, a mik nem tartoznak a nyilvánosság elé. Tehát fel a fejjel s szembe kell nézni a világgal.

Fin Gyula urnak, *Óvnoczk*. A szarvnövésnek tetzés szerinti irányt adhatunk olyformán, hogy azon az oldalon, a mely felé a szarvat növeszteni óhajtjuk, két-három helyen 3—4 milliméter mélyen megvágjuk, mire a szarv csakhamar azon oldal felé kezd hajlani s ezen irányban nő tovább. Ily formán azon irányba növeszthetjük a jószág szarvát, a mely irányba azt jónak látjuk. A metszést jó éles késsel végezzük s nem fűrészszel. Borjának felfelé növe szarvát, melyet egyenes irányban akar növeszteni, az alsó felületen kell két-három helyen bemetszenie, mire a szarv egyenes irányban fog nőni.

Lizer József urnak, *Magyarod*. A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény a malmokat nem érinti s ezek az időszerint minden megszakítás nélkül vasárnapokon is dolgozhatnak, a gőzmolnárok ép úgy, mint a vizimolnárok. Ujabban a kormány a munkaszünetet ki akarja terjeszteni a molnárokra is, olyformán, hogy azok csak vasárnap *délig* dolgozhatnak, ez ellen azonban a molnárok egyesülete kérvényt nyújtott be a kormányhoz s valószínű, hogy a mostani állapot megmarad, azaz a molnárok megszakítás nélkül fognak ezután is egész vasárnapot át dolgozhatnak. A lisztfuvarozás is csak az esetben van betiltva, ha az üzemre nem káros; ha ellenben a munka folytathatása úgy kívánja, az esetben a lisztet vasárnap is lehet szállítani.

Bartha Sándor urnak. A lóherének igen nagy ellensége az aranka, rendszeren a vetőmaggal kerül a talajba, de belekerülhet a trágyával is, ha arankás herét etetünk a jószággal; igen veszedelmes az aranka azért is, mert csiraképességét igen sokáig megtartja és a trágya erjedése nem árt neki. Legjobb ellene úgy védekezni, ha arankamentes magot használnak vetésre, melyet a magkereskedők az állami vetőmagvizsgáló állomás által lepecsételt zsákokban árulnak (sőt nem is árulhatnak a törvény értelmében másfelét). Ha már meglepte az aranka a luczernát, akkor a foltokat föl kell ásni, szalmával jól beborítani s azt meggyújtani, hogy a tűz elpusztítsa az arankát; jó ezen eljárást ismételni is s ezután a felégetett foltot be kell ismét vetni luczernával. Erről különben alkalmilag bővebben írunk.

Borsos Mátyás urnak, Vassy Ádám urnak, Bock Ferencz urnak, Nyomarkay Mihály urnak, Derényi Lajos urnak, D. S. urnak, Heim Raimund urnak, Csizmás István urnak, Nagy István urnak, Lang Vincze urnak: Sorsjegyeiket nem huzzták ki.

Juhász József urnak. Sorsjegyet nem huzzták ki. A legközelebbi huzás 1896 márczius elsején lesz.

Fadgyas János urnak. A magyar osztálysorsjáték mult huzásán a 83976 számú sorsjegy 80 koronát nyert, a többit nem huzzták ki.

Budapesti piac.

A gabona ára Budapesten.

Budapest, október 31.

Buza e héten:

<i>Tiszavidéki</i>	76—82 kil. buza ára	6 frt 60—6 frt 95 kr.
<i>Pestvidéki</i>	" " " "	6 " 50—6 " 90 "
<i>Fejérmegyei</i>	" " " "	6 " 50—6 " 90 "
<i>Bácskai</i>	" " " "	6 " 65—7 " 00 "
<i>Bánsági</i>	" " " "	6 " 50—6 " 90 "
<i>Rozset</i>	mmázsánként	6 frt 15—6 frt 25 krral fizették.
<i>Árpa</i>	{ sörfőzésre való, mmként	7 frt 00 kr. 8 frt 25 kr.
	{ szeszfőzésre való	" 5 " 60 " 6 " 40 "
	{ takarmánynak	" 5 " 10 " 5 " 30 "
<i>Zab</i>	mmázsánként (uj)	5 " 90 " 6 " 20 "
<i>Tengeri</i>	"	5 " 80 " 6 " 10 "

Buzakorpa finom 3.40—5.10 durva 3.20—5. kr — zsákkal együtt.

Egyébb magvak: *biborhere* magyarországi —.—.— frt; *vöröslóhere erdélyi* 35—45 frt; *luczerna* 40—50 frt; *tavaszi búkköny* 5.75—6.25 frt.; *muharmag* 23—24 frt; *mák* 18—19 frt, *baltaczim* 10—10.50 frt.

Marhavásár: fizetnek páronként: Elsőrendű jármos ökörért 340—380 frtig; közép minőségű jármos ökörért 270—320 frtig; silányabb jármos ökörért 200—240 frtig; hizott magyar ökör mm.-ként élősúlyban 25—33 frt. hizott tarka ökör 26—33 1/2 frt. Fejős tehének. Fehérszörű magyar tehén, darabonként 50—75, tarka tehén darabonként 60—155 frt. *Élőborju.* 1 kgr. élősúlyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 42—52 kr; közepes minőségű borjuért 43—47 kr; silányabb borjuért 36—42 kr. *Vágott borju.* 1 kgr. hussúlyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 70—74 kr; közepes minőségű borjuért 65—69 kr; silányabb borjuért 60—64 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 320—380 kilogr. nehéz sertésért 54—55 kr, vidéki sertési könnyű páronként 250 kilóig — — kr.

Juhvásár. Hizlalt ürü páronként 12.50—21.00 frt, gyenge minőségűért, páronként 6.50—11.00 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 3.00—6.50 krig, kacsá 1.40—2.80 krig, tyuk 1.00—1.10 krig, csirke ide 60—1.20 krig, kappan 1.20—1.80 pulyka 2.80—4.45 krig

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 2.50—3.10 kr, mohar 2.60—2.90 kr, zsupszalma 1.50—1.70 kr, alomszalma 1.40—1.60 kr, zabosbüköny 2.60—2.80 kr, sarju 2.40—2.60 kr.,

Vegyesek. Szalonna 54—59 kr, esurgatott méz 32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Tojás forintonként, friss 32—40, darab.

Paprika: szegedi 70—160, rózsa 125, király 95, kereskedelmi 40—70 frt m.-mázsánként.

Hol lesz mostanában országos vásár ?

November hó 4-én: Alberti, Alsó-Páty, Butka, Dobra (Hunyad vm.), Gács, Kluknó, Lébény, Mészla, Mórmező, Nagy-Károly, Radnót, Rác-Keve Segesvár, Szent-Péter (Vas vm.), Szerdahely (Szeben vm.), Tövis, Verbócz (Nyitra vm.). **5-én:** Alsó-Ságh (Vas vm.), Aranyos-Medgyes, Bellatincz, Bittse, Budapest, Csorba (Liptó vm.), Darány, Dobra (Zemplén vm.), Dobronya, Duna-Szekeső, Farkasd, Gajár, Geletnek, Gödre, Görösöny (Baranya vm.), Gnezda, Halas, Ipoly-ság, Kapornak (Zala vm.), Kővágó-Örs, Marcsall, Mártontelke, Mernye, Mike, Moravicz (Bács vm.), Nagy-Salló, Naszvad, Nyir-Bakta, Ó-Besztterce, Ó-Moravicz, Petrovossello, Német-Préna, Puchó, Rakamaz, Ságh (Vas vm.), Sátoralja-Ujhely, Szakul,

Szepes-Olaszi, Szenicz, Szill (Sopron vm.), Szolnok, Tata, Teke, Tiszolcz, Tisza-Lucz, Tolna, Topánfalva, Turin (Turócz vm.), Varasd, Vág-Ujhely, Vép, Zala-Lövő. — **6-án:** Bobró, Brockó, Csernek (Vas vm.), Iván (Sopron vm.), Karmacs, Konosó, Krassó (Szatmár vm.), Nagy-Majtény, Olad, Pöstyén, Simon-Tornya, Stomfa, Szkaacsán, Turdossin, Velence (Fehérvár vm.). — **7-én:** Berzászka, Dobra (Hunyad várm.), Drág, Földes, Futtak, Kaba, Károlyfalva, Kékkő, Kis-Kend, Kubin (Trencsén vm.), Martonos, Melenche, Mosóc, Nagyalu (Szilágy vm.), Nagy-Gáj, Nagy-Magyar, Nagy-Somkut, Vrány, Zomba. — **8-án:** Báth (Hont vm.), Diószeg (Pozsony vm.), Erdőd (Szatmár várm.), Felső-Pulya, Hanusfalva (Sáros vm.), Manzaltó, Mező-Laborez, Nagy-Becskek, Naszód, Német-Lövő, Ruszt, Szent-György (Pozsony vm.), Szepes-Szombat, Szina (Abauj vm.), Tabajd, Vág-Besztterce. — **9-én:** Bolkács, Csik-Szent-Márton, Erdő-Száda, Etyek, Perlasz, Poroszló, Szuha (Pozsony vm.). — **10-én:** Kraszna-Béltek, Olasz-Liszka, Tolcsva, Vasvár.

Vizállás.

		Okt. 30—29.				Okt. 30—29.		
		m é t e r				m é t e r		
Duna:	Pozsony	1.30	1.22	Kraszna:	N.-Majtény	6.—	0.00	
	Komárom	1.68	1.69		Tisza:	M.-Sziget	0.78	0.30
	Budapest	1.38	1.25			Tekeháza	1.60	1.20
	Dun.-Földv.	0.11	0.06			Tisza-Ujlak	0.—	0.00
	Mohács	1.44	1.37			V.-Namény	2.61	1.18
	Gombos	2.25	1.83			Záhony (Cs.)	0.—	0.00
	Ujvidék	1.22	1.29			Tokaj	0.81	0.60
	Zimony	0.00	0.00			Tisza-Füred	2.00	0.07
	Pancsova	1.30	1.13			Szolnok	0.40	0.32
	Drenkova	0.46	0.54			Csongrád	0.41	1.82
Orsova	1.97	1.90	Szeged	0.04		0.12		
Rába:	Sárvár	0.61	0.27	Török-Becse	0.—	0.41		
	Győr	1.78	1.95	Titel	1.08	1.00		
	Zala	0.04	0.30	Latorcza:	Munkács	0.74	0.54	
Trencsén	0.87	0.51	Ondóva-T.		Bártfa	0.65	0.22	
Vág	Szered	1.12		0.73	Sztropko	—	—	
	Zákány	1.10	1.04	Hoór	0.12	0.50		
Dráva:	Barcs	2.13	0.26	Bodrog:	Zemplén	0.—	2.53	
	Eszék	2.19	0.08	Berettyó:	B.-Ujfalu	0.02	0.05	
	Sziszek	2.76	2.20	Körös:	Nagyvárad	0.06	0.18	
Száva:	Mitrovicza	4.10	2.98	Tenke	0.16	0.20		
	Kis-Kostély	1.72	1.18	Borosjenő	0.—	0.02		
Temes:	Kiszetó	0.77	0.90	Békés	0.74	0.42		
	Temesvár	0.—	0.24	Gyoma	1.08	0.08		
Béga:	N.-Becsker.	0.20	0.02	Déva	0.—	0.00		
	Deés	0.02	0.07	Arad	1.96	1.06		
Szamos:	Szatmár	0.50	0.45	Makó	0.25	0.25		

Kis lottó-huzások.

— Október 26. —					
Budapest	86	89	59	7	70
Linz	20	61	85	78	15
Trieszt	81	7	69	24	32
— Október 30. —					
Prága	33	63	4	21	48
Lemberg	84	63	65	67	8
Szeben	21	1	41	78	64

HETI NAPTÁR

Szt-András hava.

November hó.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel óra percz	nyugszik óra percz	kel óra percz	nyugszik óra percz
44. † Kath. Ev. Adjátok a csás árnak, a mi őt illeti. Máté XXII, 15—21. — Prot. Ev. Ján. IV, 47—54. — Gör. Ev. Luk. XVI, 19—31.							
3 Vasárnap	F 22 Viktor	F 21 Hub.	22 A Alb.	6 30	4 25	4 20	7 33
4 Hétfő	Bor. Károly	Blandin	23 Jakab ap.	6 32	4 23	4 52	8 47
5 Kedd	Imre herczeg	Imre	23 Arethas	6 33	4 21	5 37	9 57
6 Szerda	Lénárd	Lénárd	25 Marczian	6 34	4 20	6 45	10 59
7 Csütörtök	Engelbert	Adolf	26 Demeter	6 36	4 19	7 45	11 10
8 Péntek	Gottfried	Gottfried	27 Nestor	6 37	4 18	9 04	11 45
9 Szombat	Tivadar	Tódor	28 Terentius	6 39	4 16	10 26	Délut.
10 Vasárnap	F 23 A. Andr.	F 22 Prob.	29 A 23 Anas.	6 40	4 15	11 48	1 19

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedése

Budapest, Andrássy-út 23. sz.

Szavatolt 1894-ik évi termésben és ennek megfelelő legmagasabb csiraképességben ajánl:

Őszi borsót	6 ³ / ₄ frtért	} 100 kilónként.
Őszi bükkönyt	9 ³ / ₄ „	
Homok bükkönyt	15 ¹ / ₂ „	
Csibehurt	8 ¹ / ₂ „	
Mustármagot	8 ¹ / ₂ „	
Pohánkát	8 ¹ / ₂ „	
Szent-Iván rozst	7 „	
Káposzta repezét	9 „	

Tarlórépmag legjutányosabb napi ár szerint.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, esász. és kir. udvari és hadsereg szállító
BUDAPEST, II. ker., Lánchid-utca 5.

Isk. leg. 3 frt. felé.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangu ezimbalmait. Községi és tűzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközölte. Régi hangszerek becseréltetnek. Erős orgonahangu harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Köz. leg. 3 frt. felé.

Törlesztéses kölcsön földbirtokokra.
Kölcsön a vadat becsérték 1/4 részéig 90-60 40 korát lábra 1000 forintban. Bír- bék mikor, peng- vitél nem mond hat fel. Csak egy kimentál tőke 4 1000 forint. Lebonvóítás 14 nap alatt.
Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csak: telek- könyvi kitémet, kataszteri- Ingatlan- és jelzálog- Forgalmi Intézet Budapest, Vácikörút 39
Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog Forgalmi Intézet a monar- okában, mely határozatok és a legújabb állásokról földbirtok- szottól ajánlaton van

„TRANSYLVANIA-SZAPPAN“ a legtisztább természeti termék, minden állati zsiradék és más ilyen anyag nélkül.

Egyetlen természeti szappan a világon

a mi „TRANSYLVANIA“ hidegviz mosó-szappanunk!
Az arcz, fehérnemű, selyem, gyapju, gyapot és lenszövet, valamint bőrneműek számára!

E szappan használata a legkiadósabb fehérneműek mosásánál, amelyek egyszeri beszappanozásra hideg vagy langyos vízben és kifőzésre minden zsíros piszoktól a legalaposabban megtisztulnak.

Szappanunk *semmi lugot* vagy más maró anyagot nem tartalmaz, azért használata a *mosó ruha nagy kíméléssel jár.*

Továbbá a *Transylvania-szappan* kiválóan alkalmas mint *pipere-szappan* és mint *gyógy-szappan* a bőr különféle kiütéseinél, mint dobróc, pörsenés, a bőr felserepedése szeplő stb.

A mi szappanunk ugyszolván *nélkülözhetetlen a postógyáraknál*, mert a legpiszkosabb, összetapadt gyapjufajokat is, egyszerű hidegvízben *meglepő gyorsan* tisztára mossa, puhává és szelyemszerűvé teszi, anélkül, hogy színváltozást okozna.

Az osztr. esász. és magy. kir. kiz. szabadalmazott „Transylvania“ hidegviz mosó-szappan gyár központi megrendelő intézete:

RÁKÓCZY M. TANÁR

BUDAPEST, VI., Csengeri-utca 39.

A hova az összes megrendelések intézendők. — Kapható minden fűszerüzletben.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Ajánlunk:

Kitünő vetőmagvakat.
Gépolajokat, kenőcsöket.
Kötél, zsák és ponyvakat.
Permetező gépek s anyagokat.
Műtrágyákat.
Építkezési anyagokat.
Allatorvosi gyógyszereket.

Ajánlja:

Jól berendezett
gabona-bizományi osztályát
gazd. termények értékesítésére.
Tőzsdei fedezeti kölesönkötések
közvetítése.
Hízott marha és gyapju eladás.
Korpa, maláta csira, olajpogácsa, szárított moslék
legjutányosabb beszerzése.

Ajánlunk:

Kitünő máv. gözeséplőgépeket.
Malmokhoz compound locomobileket
Arató-, kéveköto- és kaszáló-gépeket.
Mindennemű gazdasági gépeket.
Takarmányosok berendezése.
Gazdasági mérnöki munkák közvetítése.

Mindennemű őszi- és tavaszi takarmánymagvak megvételre kerestetnek.

3 arany, 15 ezüst
érem. 12 dísz- és
elismerő-okmány.

Kwizda Ferencz János

Kwizda-féle

Restitutionsfluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palaezkkal frt 1.10 o. é. több mint 30 év óta udv. istállókban, valamint katonai és polgári nagyobb istállókban is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá fizamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat ki. álló teljesítményekre idomításnál.

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállító.

román királyi udvari szállító

Tessék a fennebbi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni: KWIZDA-féle Restitutionsfluid

Fő letét: **kerül. gyógyszer-tár** **Korneuburgban.**

Kapható a gyógyszer-tárakban és drogistáknál.

Gubiez-féle gépgyár
jelenleg
Detrich Gyula
gépműhelye és ekegyára
Bpest, Lipót-körut 30

Ajánlja fa- és vasgerendelyes öntött és kovácsolt vasfejú egy- és többvasu ekéit; fa és vastengelyes taligáit; fa- és vaskeretű különféle boronáit, hengereit mélyítő- és porhanyító, valamint **SACK-rendszerű** ekéit. Mindennemű ekékhez tartalkrészeket, u. m. ekeöntvényeket, kormánylemezeket, aczél szántóvasakat. Ajánlja répamivelő eszközöket, u. m.: répakapákat, répakiemelő és réparakodó villákat; répafejszéket, répaszeletkampókat, legjutányosabb árákon.

Árjegyzék szívesen küldetik. 4963

K. Pappánek Vincze
„INDUSTRIA“

közvetítő irodája foglalkozik: Ingatlanok, u. m.: házak, telkek, birtokok, csere-üzletek, ugyszintén szállodák, kávéházak, vendéglők, bérkocsi-üzletek s. a. t. átadás-vételével; — tőkék elhelyezésével, pézközlésével, közvetítésével ingatlanokra, értékpapírokra, terményekre. A legmegbízhatóbb felvilágosítással szolgál úgy a fővárosi, mint a vidéki kereskedők hitel és egyéb viszonyairól. Eljár mindennemű közigazgatási kisebb bíraskodási, kiállítási, ipar, katonai és átírási ügyekben. Vidéki levelekre készséggel adunk választ, ha a válaszbélyeg mellékelve lesz.

Iroda: VII., Fűtő-utca 34. sz., I. em., ajtó 10—14. sz.

Értékesítési idő: d. e. 8—10. és d. u. 3—5 óráig.

Csak 3 frt 90 krért egy pompás uri öltöny.
Egy maradék kitünő erős pompás kammgarn utánzat (matlassé) eleendő egy kabát, nadrág és mellényből álló teljes uri öltönyhöz minden nagyságban, fekete színben pompásan savolyozva. Ezen öltöny szövetek, melyek igen jók, tartósak, előbb háromszor ennyibe kerültek, igen nagy mennyiségben adtnak el és azért senkise mulasztja el azokból mihamarább megrendelést tenni. Az eladás utánvétellel és a pénz előleges beküldése mellett is történhetik, (akár levélbélyegeken.) Czim: **Apfel áruház** Bécs I. Fleischmarkt No 6/Fü.

Bor- és pinczekezelési kellékek

u. m. cegnac, savtalanító por, borkősav, (vegytiszt) vízahólyag, dugaszok, dugaszoló- és czimkupakológépek, borszesz, JULLIEN borderítőpor stb. legolcsóbb árban kaphatók

WATTERICH ARNOLD-nál

BUDAPEST,

Dohány-utca 5. szám alatt.

Árjegyzék ingyen.

STERNBERG ÁRMİN ÉS TESTVÉRE

cs. és kir. szabad. hangszeripar

Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz.

Saját készítményű, mindennemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakszerű pontossággal eszközöltetik

Javítások pontosan teljesítenek.

Ócska hangszerek becsereitelenek.

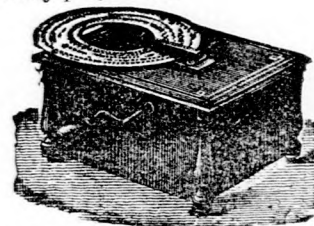
Cs. és kir. szabad.

„COLUMBUS“

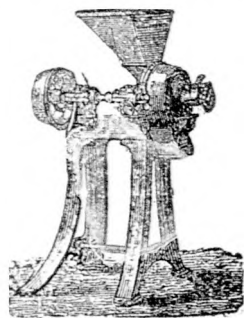
czimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutóást és czernázást, erős és csergő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1 frt 50 kr., 2 frt, 2 frt 50 kr., 3 frt és 3 frt 50 kr. Külön a „Columbus“ verőfej párja 1 frt.

Legujabb! **INTONA** Legujabb!
Elpusztíthatlan aczélhangokkal változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszereit minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz teteszerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kottalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítenek. Képes árjegyzék: a harmónikáról; mechanikai zenélő-művekről és zenélő disztárgyakról; s minden egyéb hangszerekről, hangszerkellékekről és hu-rokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik.

„EXCELSIOR“ darálógépeket,

„Convex“,

és egyéb

szekesjavógépeket

járgány- és kézhajtásra.

Répavágókat,

Sack rendszerű ekéket, Fauler rendszerű trágyalészivattyukat gyárt és szállít olcsó árak mellett

Friedlaender József

gépgyára

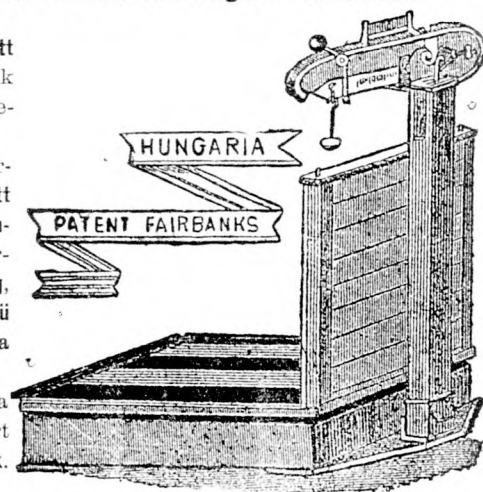
BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 17. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FAIRBANKS MÉRLEGEK

a legfőkétebb mérlegszervezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik. Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknél fogva úgy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket

ezélszerű és célnak megfelelő szerkezetüknél fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére legmolegebben ajánljuk.

A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tízedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutara való feladás költségei már befoglaltnak. — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut 14. címzandők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS-TÁRSASÁG
mérleg- és gépgyár

Budapest, Andrassy-ut 14. — Gyár: Ujpest.

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett 40 kr.

Nem szabad szeretnie.

Irtá: Bodrogi Lajos.

Egy esodaember kalandjai.

Irtá: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.

Az erdész ur fia.

Elbeszélés Theurriet André-től.

A malom története.

Irtá: Sudermann.

Angyal és ördög.

Irtá: Mathers Helen.

„BELLA.“

Érdekes regény. Irtá: Anna Vertea Gentile.

Mi a szerelem?

Arab regény, irta: F. Marion Crawford, fordította: Fáy J. Béla.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest. Köztelek.

Egy felvidéki belterjesen kezelt, nagy uradalomban 12 év óta szolgáló, a m.-óvári gazd. akadémiát végzett kezelő gazda-tiszt **állását** családi viszonyai folytán

változtatni óhajtja.

Járatos a mezőgazdaság és állattenyésztés minden ágában, beszél magyar, német és tót nyelvet. Címe „W.“ alatt a kiadóban megtudható.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete

Budapest.

Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).

Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.

Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u. 18., I. em.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAZLETE.

Alapítva 1847

János Brausweller

Regeden Co. és kizárólagosan a remontoir inga-órákhoz stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetők.